

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko-Sanski kanton
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
CAZIN

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Una-Sana canton
PI CENTRE FOR SOCIAL WORK
CAZIN

Ul. 505. Viteške 38/a, 77220 Cazin; Tel/Fax: +387 37 514 439; Tel: +387 37 512 103; E-mail: info@csrcazin.com

PLAN RADA JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZA 2026. GODINU.

Broj:01/31-1939/25

Dana, 25.12.2025.godine

Sadržaj

1. UVOD.....	4
1.1. CILJEVI CENTRA	4
1.2. ZADACI CENTRA	5
1.2.1. Zakoni	5
1.2.2. Uredbe i Odluke.....	6
1.2.3. Pravilnici	7
1.2.4. Uputstva	7
1.2.5. Interna pravila i propisi.....	8
2. REDOVNI POSLOVI.....	9
2.1. IZVRŠAVANJE ZAKONA	9
2.1.1. Dječiji dodatak	10
2.1.2. Dječija nedjelja	11
2.1.3. Porodični zakon FBiH.....	12
2.1.3. Hraniteljstvo	13
2.1.5. Maloljetnici u sukobu sa zakonom	14
2.1.6. Zaštita osoba sa duševnim smetnjama	16
2.1.7. Nasilje u porodici	16
2.1.8. Zakon o ličnom imenu.....	17
2.1.9. Zakon o matičnim knjigama	18
2.2. IZVRŠAVANJE DRUGIH PROPISA.....	19
2.2.1. Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima	19
2.2.2. Naknada za treće i svako naredno živorođeno dijete	19
2.2.3. Novčana naknada za majke (staratelje) sa troje ili više maloljetne djece s područja Grada Cazina.....	19
2.2.4. Pravo na sufinansiranje troškova prevoza učenika srednjih škola u Gradu Cazin.....	19
2.2.5. Zakon o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine.....	20
3. DRUGI POSLOVI	21
3.1. PROJEKTI CENTRA	21
3.2.ZAPOŠLJAVANJE, STRUČNA USAVRŠAVANJA I EDUKACIJE	21
3.3. SUPERVIZIJA.....	22
3.4. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA	22
3.4.1. Policijska stanica Cazin	22
3.4.2. Centar za mentalno zdravlje (CMZ)	22
3.4.3. Ustanove socijalne zaštite	23
3.4.4. Centar za razvoj inkluzivnih praksi (CRIP)	23

3.4.5.	Osnovne i srednje škole	23
3.4.6.	Nevladine organizacije i udruženja	24
3.5.	PROMOCIJA HRANITELJSTVA	24
3.6.	UNAPREĐENJE INFORMATIČKO TEHNIČKE OPREMLJENOSTI	25
3.7.	OBILJEŽAVANJE ZNAČAJNIH DATUMA	25
3.8.	PROMOCIJA CENTRA KROZ MEDIJE	26

1. UVOD

1.1. CILJEVI CENTRA

Centar sa svojim zaposlenicima čine interdisciplinarni stručni tim, u čijem sastavu djeluju profesionalci iz oblasti socijalnog rada, socijalne pedagogije, psihologije, psihoterapije, logopedije prava i ekonomije, ima osnovnu misiju da doprinosi izgradnji zajednice pružanjem mjera i usluga socijalne i porodično pravne zaštite građanima, sa svim svojim mogućnostima i kapacitetima. U skladu sa svojim mogućnostima i kapacitetima, obezbjeđuje i pruža kvalitetnu i uspješnu neposrednu zaštitu pojedinaca i porodica, koji se nalaze u stanju socijalne potrebe. U radu su zastupljeni postupci, instrumenti i metode, čiji je cilj dijagnosticiranje, analiziranje i rješavanje slučajeva, za koji se ulože najveći dio vremena, energije i aktivnosti stručnih zaposlenika Centra.

Cilj svakog zaposlenika Centra, kao profesionalca, je postizanje što boljeg kvaliteta rada, te kvalitetno i uspješno pružanje usluga i zaštite svojim korisnicima, te samim tim i rješavanje socijalnih potreba. Pružajući oblike i usluge iz porodično-pravne i socijalne zaštite, regulišući veliki broj materijalnih davanja, Centar pruža i mnoge nematerijalne usluge. U domenu nematerijalnih usluga procedure su vrlo složene i pretpostavljale su specijalizovane usluge socijalnog, psihološkog, logopedskog, pedagoškog i pravnog rada.

U toku svog profesionalnog rada, te pružajući usluge, pomoć i zaštitu svojim korisnicima, Centar koristi multidisciplinarni i multimetodski pristup koji uključuje individualni rad, grupni socijalni rad i rad sa porodicom, te po potrebi i psihoterapeutski rad.

JU „Centar za socijalni rad“ planira u narednoj godini da građanima Grada Cazina, koji se nađu u stanju socijalne potrebe, pruži neposrednu socijalnu pomoć/zaštitu. Kao organ starateljstva će, u okviru svojih aktivnosti koje proizilaze iz važećih materijalnih propisa, raditi na pružanju mjera i usluga porodično-pravne zaštite, te ima i obavezu da konstantno vodi brigu i pruža zaštitu maloljetnicima koji su u sukobu sa zakonom.

Svoje aktivnosti će usmjeravati u pravcu postizanja i očuvanja najboljeg interesa svakog djeteta. Centar će izvršavati zakonom utvrđene obaveze, nastojati unaprijediti kvalitet svog rada, prateći razvoj nauke i savremenih metoda, te će nastojati isto primjeniti u svojoj praksi, a u okviru svojih mogućnosti, te će u skladu s istim nastojati da organizuje aktivnosti koje su od preventivnog značaja za oblast porodične i socijalne zaštite.

Kroz svoj rad i djelovanje u zajednici, a u skladu sa mogućnostima i raspoloživim sredstvima. Centar će nastojati da omogući, kako socijalnu, tako i porodičnu zaštitu osobama kojima je ista najpotrebnija, te da svojim aktivnostima i stručnim radom poboljša položaj najugroženijih kategorija stanovništva.

Građanima Grada Cazina će pružati informacije o pravima koja mogu ostvariti iz oblasti socijalne i porodične zaštite, putem službi socijalne zaštite općina, a kroz sredstva Javnog informisanja, putem pisane štampe, radia, televizije, društvenih mreža, web portala, promocija i javnih gostovanja.

Zaposlenici će svojim djelovanjem na terenu kroz: rad u mjesnim zajednicama, porodičnim ambulantama, centrima za mentalno zdravlje, suradnjom sa školama, opštinama, udruženjima, nevladinim organizacijama, i drugim Javnim ustanovama, prikupljati informacije o osobama koje se, iz zdravstvenih ili nekih drugih razloga nisu u mogućnosti obratiti za pomoć Centru, te na temelju prikupljenih informacija poduzimati odgovarajuće aktivnosti u cilju njihove zaštite, a koje su u nadležnosti Centra.

Raditi će na unapređenju svojih aktivnosti, prije svega kroz edukacije i usavršavanje profesionalaca, a svoj rad će prilagođavati potrebama korisnika socijalne i porodične zaštite, te će nastojati kroz unapređenje tehničke opremljenosti postići kvalitetniji i ekspeditivniji rad. Izradom odgovarajućih informacija i analiza, upoznavati će Gradsku upravu, nadležno ministarstvo i nadležne institucije o aktuelnom stanju, kako bi kroz njihovu kadrovsku, tehničku i drugu pomoć i podršku, doprinijeli unapređenju našeg rada i poslovanja, a sve u cilju pružanja kvalitetnijih usluga krajnjim korisnicima. Cilj nam je da se što više bavimo prevencijom kako bi posljedice bile što blaže kada su korisnici u pitanju.

1.2. ZADACI CENTRA

Centar će u narednoj godini postupati prema Zakonima, Pravilnicima, Uredbama i Odlukama kao i Internim aktima Centra:

1.2.1. Zakoni

Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 17/11, 45/16 i 40/18),

Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom (Službene glasnik USK-a broj: 5/00, 7/01, 11/14),

Zakon o zaštiti CŽR-a u FBiH („Službene novine FBiH“ BROJ 30/23)

Porodični zakon Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05, 41/05 i 31/14),

Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službene novine Federacije BiH“, broj: 20/13),

Krivični zakon Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/03, 37/03,21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14 i 46/16),

Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj:35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13 i59/14),

Zakon o prekršajima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 63/14),

Zakon o zdravstvenom osiguranju („Sl.novine FBiH“, br.30/97,7/02 i 70/08)

Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službene

novine Federacije BiH“, broj: 7/14),
Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama („Službene novine Federacije BiH“, broj:37/01, 40/02, 52/11 i 14/13),
Zakon o ravnopravnosti spolova BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 16/0, 102/09 i 32/10),
Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/01 i 48/11),
Zakon o javnim nabavkama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14),
Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06, 76/11 i 89/11),
Zakon o azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 11/16 i 16/16),
Zakon o ličnom imenu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/12),
Zakona o matičnim knjigama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 37/12 i 80/14),
Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 52/22),
Zakon o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/21),
Zakon o prebivalištu i boravištu državljana BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:32/01, 56/08i 58/15),
Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj:2/98 i 48/99),
Zakon o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16),
Zakon o hraniteljstvu („Sl.novine FBiH“,br.19/17)
Zakon o statističkim istraživanjima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 63/03 i 9/09),
Zakon o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik BiH“, broj:42/04),
Zakon o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/13,09/14, 13/14, 08/15, 91/15 i 102/15),
Zakon o Trezoru u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/16),
Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“,broj: 83/09),
Zakon o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, broj:10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13),
Zakon o izvršnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj:32/03, 52/03, 33/06,39/06, 39/09, 35/12 i 46/16),
Zakonu o pečatu Unsko-Sanskog kantona
Zakon o arhivskoj djelatnosti
Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata u BiH („Službene novine FBiH“ broj:60/23).

1.2.2. Uredbe i Odluke

Odluka Vlade Federacije BiH o subvencioniranju troškova električne energije za korisnike stalne novčane pomoći 754/2011 od 19.07.2011. godine (Službene novine FbiH 44/11,8/11,96/12,100/13,75/14,101/15, 52/16,104/17
Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima („Službene novine Federacije

BiH“, broj:13/15),

Uredba o kancelarijskom poslovanju organa uprave i službi za upravu u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:20/98),

Uredba o organizovanju i načinu vršenja arhivskih poslova u pravnim licima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj:12/03),

Uredba o računovodstvu Budžeta u FBiH („Službene novine Federacije BiH“, broj:34/14),

Uredba o naknadama troškova za službena putovanja („Službene novine Federacije BiH“, broj:44/16 i 50/16),

Uredba o postupku prijema u radni odnos („Sl. Glasnik USK“, broj 7/19).

1.2.3. Pravilnici

Pravila i izmjene i dopune pravila JU „Centar za socijalni rad“ Cazin br.01/05-1026/17-1 od 29.05.2020.godine

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka JU Centar za socijalni rad br.01/30-133/25 od 24.01.2025.godine sa Izmjenama i dopunama od 03.11.2025.godine

Pravilnik o naknadama troškova službenih putovanja zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Cazin br:01/14-1614/19-1 od 16.12.2019.godine

Pravilnik o popisu imovine br: 01/14-1606/19-1 od 16.12.2019. godine.

Pravilnik o pečatu i štambilju JU Centar za socijalni rad Cazin br:01/05-1610/19-1 od 16.12.2019.g

Pravilnik o internim procedurama u postupku javnih nabavki, roba, usluga i radova br:01/14-1612/19 od 16.12.2019.godine

Pravilnik o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima br:01/05-1613/19 od 16.12.2019. godine

Pravilnik o postupku direktnog sporazuma br:01/14-323/15 od 24.02.2015.godine

Pravilnik o reprezentaciji i poklonima br:01/14-1607/19-1 od 16.12.2019.godine

Pravilnik o korištenju službenih vozila JU Centra za socijalni rad Cazin

Pravilnik o radu JU “Centar za socijalni rad” Cazin br.01/30-1465/24 od 30.09.2024.godine sa Izmjenama i dopunama od 09.09.2025.godine

Pravilnik o javnim nabavkama

1.2.4. Uputstva

Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja u organima uprave i službama za upravu u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj:30/98, 49/98, 5/00, 6/16 i 52/16),

Uputstvo o postupku odabiranja arhivske građe iz registratorskog materijala („Službeni list SRBiH“, broj:32/75),

Uputstvo o načinu vođenja zapisnika i spisa predmeta o usvojenju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/06),

Uputstvo o načinu vođenja evidencije i dokumentacije o usvojenoj djeci („Službene novine Federacije BiH“, broj: 17/06),

Uputstvo o metodama utvrđivanja podobnosti djeteta i osobe koja želi usvojiti dijete i načinu izrade mišljenja o podobnosti za usvojenje („Službene novine Federacije BiH“, broj: 17/06),

Uputstvo o vođenju evidencije sudskih odluka i sporazuma o izdržavanju djece i roditelja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 17/06)

Uputstvo o vođenju evidencije i dokumentacije o osobama stavljenim pod starateljstvo, o poduzetim mjerama starateljstva i o imovini štíćenika („Službene novine Federacije BiH“, broj: 17/06)

Uputstvo o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-Nabavke“ („Službeni glasnik BiH“, broj: 90/14 i 53/15),

Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“, 10. broj: 90/14),

Zapisnik o otvaranju ponuda i uputstvo o načinu vođenja zapisnika o otvaranju ponuda („Sl. glasnik BiH“, broj: 90/14),

Uputstvo o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Sl. glasnik BiH“ broj: 56/15)

Uputstvo o postupku za priznavanje statusa CŽR-a u FBiH.

1.2.5. Interna pravila i propisi

Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih br. 01/05-1372/12 od 28.12.2012.godine

Pravilnik o kućnom redu br. 01/05-1371/12 od 28.12.2012.godine

Poslovnik o radu Upravnog odbora 01/05-1371/12 od 28.12.2012. godine

Pravilnik o radu posebne komisije za provođenje procedure za izbor kandidata za prijem u radni odnos u JU Centar za socijalni rad Cazin br.01/34-1489/17 od 04.12.2017.godine

Pravilnik o postupku direktnog sporazuma br.01/14-323/1

Uputstvo o kolanju računovodstvene dokumentacije br: 01/14-1608/19

Procedure načina evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura br:01/14-1619/19 od 16.12.2019.godine

Procedure za stvaranje obaveza br: 01/14-1607/19 od 16.12.2019.godine.

2. REDOVNI POSLOVI

2.1. IZVRŠAVANJE ZAKONA

Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/99, 54/04 i 39/06,14/09 i 45/16) uređeni su osnovi socijalne zaštite građana i njihovih porodica, osnovna prava iz socijalne zaštite i korisnici prava iz socijalne zaštite.

U nadležnosti Centra za socijalni rad je postupanje po zahtjevima građana za ostvarivanje prava na:

- Novčanu i drugu materijalnu pomoć (stalna novčana pomoć, jednokratna novčana pomoć, izuzetna novčana pomoć, novčana naknada za pomoć i njegu od strane druge osobe, novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje, naknada za porodilje u radnom odnosu i van radnog odnosa, jednokratna novčana pomoć za novorođenčad, pomoć u participaciji liječenja teško oboljelih),
- Osposobljavanje za život i rad,
- Smještaj u hraniteljsku porodicu,
- Život uz podršku u lokalnoj zajednici,
- Smještaj u ustanove socijalne zaštite,
- Usluge socijalnog i drugog stručnog rada,
- Ličnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoć drugog lica i ortopedski dodatak.

Pored navedenih prava, osobe sa invaliditetom ostvaruju pravo na zdravstveno osiguranje putem Centra za socijalni rad, ukoliko isto ne mogu ostvariti po drugom osnovu.

TABELA 1. Procjena broja korisnika socijalne zaštite po kategorijama na području Grada Cazina za 2026. godinu

Kategorija	Broj novih korisnika u 2025.g.	Procjena broja korisnika u 2026.g.
Djeca bez roditeljskog staranja	9	12
Djeca sa invaliditetom i ometena u fizičkom i psihičkom razvoju	37	40
Djeca čiji je razvoj ometen u porodičnim prilikama	18	25
Vaspitno zanemarena i zapuštena djeca	25	35
Materijalno neobezbjeđene i za rad nesposobne osobe	2	3
Stare osobe bez porodičnog staranja	4	6
Osobe sa društveno negativnim ponašanjem	5	9
Lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je zbog posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik zaštite	32	40
Lica i porodice koje nemaju dovoljno prihoda za podmirenje životnih potreba	334	360
Osobe izložene zlostavljanju i nasilju u porodici	53	60
	519	590

UKUPNO:		
----------------	--	--

TABELA 2. Procjena broja prava i usluga koja će građani ostvariti po osnovu socijalne zaštite u 2026.godini

PRAVA SOCIJALNE ZAŠTITE PO ZAKONU	Broj korisnika u 2025.g.	Procjena broja korisnika u 2026.g.
Smještaj u hraniteljsku porodicu	2	5
Smještaj u ustanove socijalne zaštite	53	63
Stalna novčana pomoć	22	25
Novčana naknada za pomoć i njegu od strane druge osobe	2	4
Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje	2	2
Jednokratne novčane pomoći	136	260
Izuzetne novčane pomoći	16	30
Participacija u liječenju	130	200
Zdravstvena zaštita	1022	1080
UKUPNO:	1 385	1 669
PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE PO UREDBAMA		
Subvencioniranje troškova električne energije	22	30
UKUPNO:	22	30

2.1.1. Dječiji dodatak

Od 09.10.2022.godine na snagu je stupio Zakon o materijalnoj podršci porodicama sa djecom u FBiH ("Sl.novine FBiH", broj 52/22) kojim je regulisano pravo na ostvarivanje **prava na dječiji dodatak** i kojim su ranije odredbe koje regulišu ovu oblast prestale da važe. Zbog evidentiranih problema prilikom primjene istog, od 03.08.2024.godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o materijalnoj podršci porodicama s djecom ("Sl.novine FBiH", broj 58/24), a koje su u primjeni od 03.09.2024.godine.

Navedenim Zakonima određeno je da na dječiji dodatak imaju pravo djeca do navršene 18 godine života, ukoliko:

- ukupni mjesečni prihodi po članu zajedničkog domaćinstva ne prelazi 40% najniže plate u FBiH utvrđene u skladu sa odredbama Zakona o radu (400,00 KM)
- nijedan član porodice nema registrovanu samostalnu djelatnost koja je u posljednjih godinu dana ostvarila prihod
- ukoliko dijete nije smješteno u hraniteljsku porodicu ili ustanovu socijalne zaštite u periodu dužem od 30 dana.

Izmjenama Zakona određeno je i da pravo na dječiji dodatak imaju djeca koja su u skladu sa propisima iz oblasti zaštite lica sa invaliditetom ostvarila pravo na dodatak za njegu i pomoć drugog lica, kao i dijete oboljelo od malignih bolesti bez obzira na prihode porodice.

Postupak, kao i potrebna dokumentacija za ostvarivanje ovog prava regulisana je Pravilnikom o potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava na dječiji dodatak ("Sl.novine FBiH", broj 71/24). **Izmjenama Zakona određeno je da prvostepeni organ (JU Centar za socijalni rad Cazin) najmanje jednom godišnje po službenooj dužnosti izvrši provjeru ispunjenosti uslova za nastavak ostvarivanja prava na dječiji dodatak.** Praktično, to znači da je prvostepeni organ u obavezi svake godine za sve korisnike dječijeg dodatka izvršiti provjeru da li i dalje imaju potrebne uslove za ostvarivanje ovog prava, a navedene provjere vršit će se preko Porezne uprave FBiH, FZ za PIO; JU Služba za zapošljavanje USK, Odjeljenja boračko invalidske zaštite, i, po potrebi, ostalih institucija.

Visina dječijeg dodatka iznosi **19% najniže plate u FBiH (190,00 KM)** utvrđene u skladu sa odredbama Zakona o radu.

U periodu od januara do decembra 2025.godine podneseno je 1.010 zahtjeva za priznavanje ovog prava. U istom periodu doneseno je 2.241 rješenje o priznavanju prava na dječiji dodatak, odnosno prosječno su u toku jednog mjeseca urađena 224 rješenja. Napominjemo da se ovdje ne radi samo o zahtjevima iz 2025.godine, već su u ovoj godini rješavani i zahtjevi iz 2024.godine. Urađeno je i 50 rješenja o odbijanju zahtjeva i prekidu prava.

Trenutno su u obradi zahtjevi iz decembra 2025.godine.

Primjena novih zakonskih odredbi prouzrokovala je izuzetno povećanje obima poslova u Centru, kao i povećanje materijalnih i drugih troškova.

Tokom 2025.godine u sklopu ovog referata izdavana su i uvjerenja o ostvarivanju prava na dječiji dodatak, a u svrhu ostvarivanja navedenog prava u inostranstvu.

2.1.2. Dječija nedjelja

"Dječija nedjelja" obilježava se svake godine u prvoj sedmici oktobra, a cilj obilježavanja je promocija prava djeteta, poboljšanje društvene brige za djecu i jačanje odgovornosti svih subjekata zaštite, kao i upoznavanje šire javnosti sa potrebama djece, njihovim psihosocijalnim odrastanjem pod jednakim uslovima.

Generalna skupština UN-a je 20. novembra 1959. godine usvojila "Deklaraciju o pravima djeteta", a trideset godina poslije je usvojila "Konvenciju o pravima djeteta".

Sva djeca na svijetu zaslužuju jednaka prava, kao i brigu i zaštitu.

Aktivnosti koje će se provoditi u okviru obilježavanja „Dječije nedjelje“, a koje proizilaze iz Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom realizirat će se u toku prve sedmice mjeseca oktobra 2026.godine.

Centar će planirati aktivnosti posvećene djeci i unapređenju razvoja društvene brige o djeci, kroz programe prilagođene djeci bez roditeljskog staranja, djeci u riziku, djeci sa invaliditetom, djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, djeci žrtvama nasilja, prosjačenja i trgovine ljudima, djeci i mladima u sukobu sa zakonom, vaspitno zanemarenoj i zapuštenoj djeci.

Na uskraćenost, neadekvatno ostvarivanje ili kršenje nekog dječijeg prava može da ukaže svako. Kad god se prava djeteta ne poštuju treba reagovati kao pojedinac, grupa ili institucija i skrenuti pažnju nadležnima: ministarstvima, institucijama, službama, lokalnim organima ili se obratiti organizacijama za prava djece za pomoć i posredovanje.

Kao i svake godine tako smo i u 2025.godini na Javni poziv Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, a u okviru Dječije nedjelje, kandidirali jedno dijete bez roditeljskog staranja s područja Grada Cazina za jednokratnu novčanu pomoć. U 2025.godini smo kandidirali učenicu koja je smještena u ustanovi socijalne zaštite, a koja zadovoljava kriterije utvrđene Javnim pozivom.

2.1.3. Porodični zakon FBiH

Porodični zakon Federacije BiH propisuje da je Centar organ starateljstva, odnosno organ društveno - pravne zaštite porodice. Kao takav, Centar ima posebna ovlaštenja i prava u oblasti zaštite braka, porodice i njenih članova, maloljetne djece kao i odraslih osoba koji su pod starateljstvom, te je samim tim i njegova uloga veoma složena, značajna i odgovorna.

Poglavlja Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u kojima su sadržane obaveze Centra su:

- Posredovanje,
- Usvojenje,
- Prava i dužnosti roditelja i djece.
- Zaštita prava i interesa djece.
- Starateljstvo,
- Izdržavanje,
- Imovinski odnosi roditelja djece.
- Postupak pred sudom.

Poslovi koje Centar kontinuirano obavlja, navedeni su u tabeli 3., a procjena broja predmeta je urađena na osnovu podataka iz 2024.godine.

Naročitu pažnju tokom 2025. godine Centar će posvetiti sljedećim aktivnostima:

- Regulisati izdržavanje djece kod priznatog očinstva/materinstva, te pratiti izdržavanje djece,
- Zaštiti ličnih i imovinskih prava djece,
- Pružanje pomoći roditeljima da odgovorno vrše roditeljske dužnosti,
- Regulisanje statusnih pitanja djece (određivanje imena i prezimena djeteta, promjena prezimena, imena, upis djece u matične knjige rođenih, knjige državljana i drugo, davanje mišljenja za izdavanje putne isprave djetetu),
- Nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja,
- Učestvovati u bračnim sporovima i sporovima odnosa roditelja i djece,

- Učestvovati u postupku oduzimanja i vraćanja poslovne sposobnosti.

Poslovi koji se odnose na Porodični zakon su veoma složeni, osjetljivi i potreban je permanentan i kontinuiran rad na istim.

TABELA 3. Procjena broja predmeta koji se odnose na postupanje po Porodičnom zakonu za 2026.godinu

Poslovi koji se odnose na primjenu porodičnog zakona	Broj korisnika u 2025.g.	Procjena broja korisnika u 2026.g.
Broj posredovanja	56	65
Broj mišljenja i prijedloga o povjeri, izdržavanja i kontaktiranja djece koja su donešena na zahtjev Suda	70	85
Mišljenje za zaključenje braka prije punoljetstva	2	4
Upozorenje na propuste u staranju o djetetu i pružanje pomoći u otklanjanju istih	3	6
Nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja	1	5
Saglasnost za raspolaganje imovinom maloljetnika	22	28
Saglasnost za raspolaganje imovinom odraslih	2	4
Oduzimanje roditelju prava da živi sa djetetom	0	1
Oduzimanje roditeljskog staranja (slučaj na sudu)	2	2
Utvrđivanje/osporavanje materinstva i očinstva	2	4
Starateljstvo nad punoljetnim i maloljetnim licima	116	120
Starateljstvo za poseban slučaj	69	75
Usvojenje potpuno	1	1
Zahtjeva za usvojenje	22	30
Promjena ličnog imena	25	25
Određivanje ličnog imena djeteta	4	6
Oduzimanje poslovne sposobnosti	15	18
Izdato uvjerenja o poslovnoj sposobnosti	172	180
UKUPNO:	582	659

2.1.3. Hraniteljstvo

Hraniteljstvo je oblik zaštite izvan vlastite porodice kojom se djetetu ili odraslom licu osigurava odgovarajući porodični smještaj i zaštita u hraniteljskoj porodici. Hranjenik je dijete, mlađe punoljetno lice do završetka redovnog školovanja i najduže godinu dana nakon završetka redovnog školovanja ako se ne može zaposliti, a najduže do 26. godine i odraslo lice koje je ostvarilo pravo na usluge zaštite izvan vlastite porodice i smješteno je u hraniteljsku porodicu na osnovu rješenja centra o priznavanju prava na smještaj u hraniteljsku porodicu. Najčešći razlozi smještaja djeteta u hraniteljsku porodicu su: napuštanje djeteta od strane roditelja, grubo zanemarivanje, zapuštanje i zlostavljanje djece od strane njihovih roditelja, spriječenost roditelja da brinu o djeci zbog bolesti, smrt roditelja, te druge situacije u kojima je potrebno zbrinuti dijete u hraniteljsku porodicu.

Na osnovu podataka prikupljenih u radu vidljivo je da tokom 2025.godine nisu evidentirana lica koja su iskazala interes da postanu hranitelji. U najvećem broju slučajeva kada se ukaže potreba da se dijete izmjesti iz biološke porodice, Centar za socijalni rad obezbjeđuje smještaj u ustanovu socijalne zaštite, obzirom da je evidentan nedostatak hraniteljskih porodica koje ispunjavaju uslove za prihvatanje djece na smještaj.

Trenutno se jedno dijete nalazi na smještaju u hraniteljskoj porodici, dok je znatno veći broj djece i odraslih lica koji su smješteni u ustanovu socijalne zaštite, što ukazuje da je neophodno provesti proces deinstitutionalizacije kako bi se što veći broj djece i odraslih lica smjestio u hraniteljske porodice.

Prema članu 42. Zakona o hraniteljstvu stručni radnici Centra aktivno promovišu razvoj hraniteljstva u skladu sa utvrđenim potrebama, te je u skladu s tim planiran rad na promociji hraniteljstva kao alternativnog oblika zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja, ali i odraslih lica koja su ostvarila pravo na usluge zaštite izvan vlastite porodice. Tokom 2026.godine planira se izvršiti revizija individualnih planova zaštite.

U toku 2026.godine Centar će za potencijalne hraniteljske porodice vršiti stručnu procjenu o ispunjavanju uslova za obavljanje hraniteljstva, kojoj prethodi prikupljanje dokumentacije po službenoj dužnosti, kao i od strane potencijalnih hranitelja. Nakon izvršene stručne procjene, potencijalni hranitelji će se upućivati na edukaciju, a po pribavljenom pozitivnom mišljenju edukatora, donosit će se rješenja o ispunjavanju uslova za obavljanje hraniteljstva.

2.1.5. Maloljetnici u sukobu sa zakonom

U 2025.godini procesuirana su tri maloljetnika zbog činjenja krivičnih djela.

Na osnovu evidencija Centra za socijalni rad i saradnje sa nadležnim institucijama, može se konstatovati da je u protekloj godini zabilježen značajan pad ukupnog broja maloljetnika – počinitelja krivičnih djela u odnosu na prethodnu godinu.

Posebno je primjetno smanjenje broja krivičnih djela protiv imovine, kao što su krađe, otuđenje tuđe stvari i slična djela, koja su u prethodnim godinama bila učestalija, dok su u izvještajnom periodu svedena na minimum ili gotovo u potpunosti izostala.

Međutim, istovremeno se bilježi porast određenih oblika krivičnih djela i društveno neprihvatljivih **ponašanja, koja su u aktuelnom periodu prepoznata kao dominantan problem kod maloljetnika, a to su:**

- neovlašteno stavljanje u promet i konzumiranje opojnih droga,**
- neovlašteno fotografisanje i snimanje,**
- neovlašteno objavljivanje fotografija i video-sadržaja na internetu i društvenim mrežama,**
- vršnjačko nasilje, uključujući fizičko, psihičko i digitalno (cyber nasilje),**
- nasilničko ponašanje u školskom okruženju.**

Posebno zabrinjava činjenica da su u pojedinim slučajevima u vršnjačko nasilje **uključena i djeca najmlađeg uzrasta,** uključujući učenike prvih razreda osnovne škole, što ukazuje na potrebu za ranom i sistematskom prevencijom.

U izvještajnom periodu evidentan je manji broj izrečenih odgojnih mjera i odgojnih preporuka prema maloljetnicima, što je u korelaciji sa smanjenjem broja klasičnih krivičnih djela.

Rad Centra za socijalni rad u najvećoj mjeri bio je usmjeren na:

- preventivno djelovanje,
- savjetodavni i edukativni rad,
- saradnju sa osnovnim i srednjim školama,
- intervencije u slučajevima vršnjačkog nasilja,
- rad sa roditeljima i starateljima.

Poseban akcenat stavljen je na zloupotrebu društvenih mreža i interneta od strane maloljetnika, uključujući:

- pisanje i širenje negativnih i uvredljivih komentara,
- digitalno uznemiravanje i prijetnje,
- distribuciju fotografija i snimaka neprijateljskog, ponižavajućeg ili nasilnog sadržaja,
- podsticanje nasilničkog ponašanja putem online platformi.

Plan prevencije i smjernice za 2026. godinu

Centar za socijalni rad smatra da je neophodno da se u 2026. godini poseban fokus stavi na sistemsku i ranu prevenciju, te planira inicirati i učestvovati u izradi zajedničkog, koordinisanog programa prevencije, u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne politike, osnovnim i srednjim školama, drugim relevantnim institucijama i stručnim službama.

Planirani program prevencije bio bi usmjeren na:

- uvođenje kontinuiranih preventivnih aktivnosti u škole,
- početak preventivnog rada od najranijeg uzrasta, već od prvog razreda osnovne škole,
- edukaciju djece o nenasilnoj komunikaciji, toleranciji i poštovanju različitosti, razvoj socijalnih i emocionalnih vještina kod djece,
- prevenciju zloupotrebe opojnih droga,
- prevenciju vršnjačkog i cyber nasilja,
- edukaciju o sigurnom i odgovornom korištenju interneta i društvenih mreža,
- jačanje uloge roditelja kroz savjetodavni i edukativni rad.

Cilj navedenog programa je pravovremeno prepoznavanje rizičnih ponašanja, smanjenje pojave nasilja i digitalnih zloupotreba, te jačanje zaštitnih faktora kod djece i mladih kroz saradnju porodice, škole i institucija sistema.

Inicijativa za unapređenje normativnog okvira i zaštitu djece u digitalnom okruženju

Polazeći od uočenog porasta zloupotrebe društvenih mreža i interneta među maloljetnicima, posebno u pogledu neovlaštenog fotografisanja, snimanja i distribucije sadržaja, Centar za socijalni rad smatra da je neophodno pokrenuti širu društvenu i institucionalnu inicijativu usmjerenu ka jačanju zaštite djece u digitalnom prostoru.

Centar predlaže da se u narednom periodu razmotri mogućnost zakonskog i podzakonskog regulisanja korištenja društvenih mreža za djecu mlađu od 16 godina, uključujući:

- ograničavanje ili zabranu korištenja određenih društvenih mreža djeci ispod propisanog uzrasta,
- jasnije definisanje odgovornosti roditelja i staratelja za ponašanje djece u digitalnom okruženju, unapređenje mehanizama kontrole i nadzora nad online aktivnostima maloljetnika.

Poseban akcenat stavlja se na potrebu strožeg sankcionisanja roditelja ili staratelja u slučajevima kada se utvrdi da nisu preduzeli dužne mjere nadzora i zaštite, a njihova djeca: neovlašteno fotografišu ili snimaju druge maloljetnike, šalju, dijele ili dalje distribuiraju fotografije i video-snimke, učestvuju u širenju sadržaja koji ima obilježja nasilja, ponižavanja, prijetnji ili povrede privatnosti.

Centar smatra da roditeljska odgovornost mora biti jasno naglašena kao ključni zaštitni faktor, te da sankcije, pored represivne, imaju i preventivnu i edukativnu funkciju, sa ciljem sprječavanja daljih zloupotreba i zaštite najboljeg interesa djeteta.

U tom smislu, Centar za socijalni rad će u 2026. godini inicirati saradnju sa nadležnim ministarstvima, zakonodavnim tijelima i drugim relevantnim institucijama, s ciljem razmatranja mogućih izmjena i dopuna propisa, kao i razvoja sistemskih rješenja za sigurnije digitalno okruženje za djecu i mlade.

2.1.6. Zaštita osoba sa duševnim smetnjama

U 2026.godini planira se kontinuirano nastaviti i unaprijediti suradnju sa Centrom za mentalno zdravlje, Kantonalnom bolnicom i PS Cazin kroz organizaciju sastanaka u cilju unapređenja suradnje, postizanja integrativnog pristupa u rješavanju problema osoba sa duševnim smetnjama te definisanja jasnih pravila i nadležnosti.

Što se tiče ove problematike bitno je raditi s porodicama lica sa duševnim smetnjama, jer obično takva lica nemaju adekvatnu porodičnu podršku i pomoć.

2.1.7. Nasilje u porodici

U toku 2025. godine kod slučajeva nasilja prvo je upoznata policija. Do početka mjeseca decembra 2025.godine izrečene su zaštitne mjere za 53 lica, te su u većini slučajeva izrečene zaštitne mjere Zabrana približavanja i Zabrana uznemiravanja komunikacije i uhođenja osoba izloženih nasilju.

Tokom 2025.godine Centar za socijalni rad je imao odličnu suradnju sa policijom što se tiče nasilja u porodici, te će se ta suradnja nastaviti i u 2026.godini.

Također u 2026.godini ćemo raditi na poboljšanju suradnje sa Centrom za mentalno zdravlje i školama kada su u pitanju maloljetna djeca. Centar za socijalni rad je u suradnji sa Udruženjem

Žene sa Une pružio smještaj u Sigurnu kuću u Bihaću za nekoliko žrtva nasilja (obično su to žene, sa mlđb.djecom).

U 2026.godini planirano je da se više radi na edukacijama za djecu i roditelje u školama u oblasti Nasilja u porodici zajedno sa policijom.

Kao i dosad i u 2026.godini vodiće se evidencija po pratećim obrascima na osnovu pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o izrečenim zaštitnim mjerama, osobama koje su štícene zaštitinom mjerom i o nasilnima osobama kojima su izrečene zaštitne mjere.

Plan za 2026.godinu je i da se što više pokuša raditi sa nasilnicima, jer jedan od osnovnih problema što se tiče ponavljanja nasilja u porodici je da se nasilnici ne žele javljati u Centar za socijalni rad niti Centar za mentalno zdravlje kako bi radili na svom ponšanju ili liječenju ukoliko je potrebno.

Jedan od problema u 2026.godini, ako i prethodnih godina je da žrtve nasilja nakon izlaska iz Sigurne kuće nemaju smještaj, te su primorane da vrata u kuću kod počinioca nasilnika te u tom slučaju uglavnom dolazi do ponavljanja nasilja u porodici, te je plan da se uz suradnju sa gradskom upravom pokuša naći rješenje, odnosno da se obezbjedi smještaj za žrtve i djecu dok isti ne steknu uslove za samostalan život i zaposlenje. Povećanje ili smanjenje broja nasilja se ne može predvidjeti, ali je potrebno raditi na prevenciji kako nebi došlo do povećanja. Potrebna je saradnja svih institucija koje rade na problematici nasilja u porodici kako bi se radilo na prevenciji nasilja, te adekvatno reagovalo u slučaju počinjenog nasilja.

U 2026.godini je potrebno da se organizuje vise edukacija vezano za nasilja u porodici.

2.1.8. Zakon o ličnom imenu

Zakonom o ličnom imenu uređuje se sadržaj, korištenje, određivanje i promjena ličnog imena državljanima Federacije Bosne i Hercegovine, kao i druga pitanja koja se odnose na lično ime.

Iz odredbi navedenog Zakona proizilaze i obaveza Centra kao organa starateljstva i to u sljedećim situacijama:

- kada se roditelji nisu sporazumjeli o ličnom imenu djeteta, te u tom slučaju lično ime određuje Centar. Centar je dužan pokrenuti postupak za određivanje ličnog imena djeteta, u roku od 15 dana od dana prijema obavjesti od matičara da se roditelji nisu sporazumjeli o ličnom imenu djeteta.
- U slučaju da oba roditelja nisu živa ili nisu u mogućnosti vršiti roditeljsko staranje, lično ime određuje lice kojem je povjereno staranje o djetetu, ali uz saglasnost Centra, odnosno organa starateljstva.

- Također, lično ime određuje organ starateljstva, u slučaju djeteta čiji su roditelji nepoznati. Centar ima ulogu i u slučaju prestanka usvojenja, obzirom da po prestanku usvojenja, usvojenik može uzeti lično ime koje je imao prije usvojenja, a ako je usvojenje prestalo prije nego što je usvojenik navršio 18 godina, izjavu o uzimanju ličnog imena, daju lica ovlaštena za određivanje ličnog imena, odnosno, organ starateljstva.
- Centar ima obavezu i kada je riječ o promjeni ličnog imena, u slučaju kada se lično ime maloljetnom djetetu mijenja, ali na zahtjev staratelja, onda je isti dužan dati svoju saglasnost.

Također, u slučaju da drugi roditelj nije dao saglasnost za promjenu ličnog imena maloljetnom djetetu, odluku o sporu donijet će nadležni organ starateljstva.

2.1.9. Zakon o matičnim knjigama

Iz odredbi navedenog Zakona proizilaze i neke obaveze Centra kao organa starateljstva, naročito u onim slučajevima kada roditelji nisu prijavili ime djeteta u roku, a paralelno, u skladu s istim organ starateljstva ima obavezu i po osnovu odredbi Zakona o ličnom imenu.

S druge strane ako se radi o punoljetnom licu, organ starateljstva po prijemu obavještenja od strane matičara, dužan je tom licu imenovati posebnog staratelja u skladu sa odgovarajućim odredbama Porodičnog zakona, koje se odnose na to pitanje i koji će osigurati provođenje postupka naknadnog upisa tog lica u matičnu knjigu rođenih ili dopunu podataka u toj knjizi.

Centar ima obavezu i prilikom upisa djeteta čiji su roditelji nepoznati, jer se i upis u matičnu knjigu rođenih vrši na osnovu pravomoćnog rješenja nadležnog organa starateljstva, koje taj organ dostavlja nadležnom matičaru. U slučaju usvojenja djeteta i upisa djeteta u matičnu knjigu rođenih, organ starateljstva također, ima bitnu ulogu, jer se isti vrši na osnovu pravomoćnog rješenja nadležnog organa starateljstva o potpunom ili nepotpunom usvojenju djeteta.

Upis raskida usvojenja u matičnu knjigu rođenih vrši se također na osnovu pravomoćnog rješenja organa starateljstva o raskidu usvojenja. Iz odredbi ovog Zakona, Centar ima obavezu pružanja besplatne stručne pomoći, kao i ostalih potreba, a koje se odnose na upis lica u matičnu knjigu rođenih i knjigu umrlih, licima koja imaju status socijalno ugroženih lica ili nacionalnih manjina, te je istim dužan postaviti posebnog staratelja u cilju regulisanja navedenog.

2.2. IZVRŠAVANJE DRUGIH PROPISA

2.2.1. Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima

Ovom Uredbom je uređeno provođenje odgojnih preporuka prema maloljetnim počiniteljima krivičnih djela. Centar će se tokom 2026. godine baviti pitanjima zaštite maloljetnih počinitelja krivičnih djela, te primarne prevencije maloljetničkog prestupništva.

Edukaciji radnika Centra o postupanju po propisima koji uređuju maloljetničko prestupništvo Centar će u 2026. godini posvetiti posebnu pažnju. Akcentat u edukaciji radnika Centra biti će na Programu edukacije, posredovanja kroz medijacije u krivičnom postupku prema maloljetnicima u Federaciji BiH koji je donio Federalni ministar rada i socijalne politike.

2.2.2. Naknada za treće i svako naredno živorođeno dijete

Naknada za treće i svako naredno živorođeno dijete utvrđena je Odlukom Vlade USK o isplati naknade za treće i svako naredno živorođeno dijete za 2025. godinu.

U 2025. godini ovo pravo je ostvarilo 61 korisnik, a u 2026. godini očekujemo povećanje broja osoba koja će ostvariti pravo na ovu naknadu.

2.2.3. Novčana naknada za majke (staratelje) sa troje ili više maloljetne djece s područja Grada Cazina

Ova naknada se isplaćuje iz budžeta Grada Cazina, a u 2025. godini ovo pravo je ostvarilo 436 lica. I u 2026. godini je planiran ovaj vid naknade i pomoći majkama/starateljima s troje ili više djece.

2.2.4. Pravo na sufinansiranje troškova prevoza učenika srednjih škola u Gradu Cazinu

Ovo pravo u 2025. godini mogli su ostvariti svi učenici srednjih škola sa područja Grada Cazina koji putuju preko 5 km bez kriterija imovinskog cenzusa. Ovo pravo je ostvareno do polovine 2025. godine odnosno do kraja prvog polugodišta školske 2025/2026 dok zbog nedostataka

sredstava nije nastavljeno. U 2026.godini budžetom su planirana sredstva za ovu namjenu, ali pravilnikom će se regulisati kriteriji za ostvarivanje ovog prava.

2.2.5. Zakon o roditeljima negovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine

Službene novine Federacije BiH, broj 75/21 od 22.09.2021g.

Ovim zakonom uređuju se pojam i status roditelja negovatelja, uslovi za priznavanje statusa roditelja negovatelja, pravo roditelja negovatelja na materijalnu podršku u vidu mjesečne naknade i pripadajućih doprinosa, postupak ostvarivanja prava, finansiranje, nadzor i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava roditelja negovatelja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Roditelj negovatelj u smislu ovog zakona je roditelj lica sa 100% invaliditetom uzrokovanog bolešću ili poremećajem u razvoju, kao i slijepog lica čiji je ostatak vida na oba oka ispod 0,05 s korekcijom, odnosno roditelj lica koje se, prema nalazu Instituta za meidicnsko vještačenje zdravstvenog stanja, ne može osposobiti za samostalan život niti može samostalno zadovoljavati barem jednu od sljedećih osnovnih životnih potreba:

- a) kretanje u stanu i izvan stana;
- b) uzimanje hrane;
- c) oblačenje i svlačenje;
- d) održavanje lične higijene ili
- e) obavljanje drugih fizioloških potreba.

Status roditelja negovatelja iz stava može ostvariti i lice iz reda srodnika koje je, u skladu s odredbama Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, nadležni organ imenovao za staratelja.

U 2025.godini osam osoba je ostvarilo pravo na status roditelja negovatelja, a za tri osobe je ovo pravo ukinuto ili zbog smrti ili nekih drugih razloga zbog kojih ne ispunjavaju uvjete za ostavriavanje nastavak ovog prava. Na kraju 2025.godine ukupan broj roditelja negovatelja je bio 49, a u 2026.godini ukoliko dođe do izmjene Zakona očekujemo da taj broj bude dosta veći.

3. DRUGI POSLOVI

3.1. PROJEKTI CENTRA

U 2025.godini realiziran je projekat sanacije dvorišta JU Centra za socijalni rad Cazin u suradnji s Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike kroz Projekat-Sufinansiranja projekata za centre za socijalni rad i javne ustanove socijalne zaštite u kategoriji: Adaptacija i uređenje postojećih objekata.

U 2026.godini planirani su sljedeći Projekti:

- **Promocija hraniteljstva**
(U drugim dijelovima plana i programa Centra objašnjeno.)
- **Uspostava porodičnog ili savjetovališta za djecu i mlade**
- **Projekat prevencije svih oblika vršnjačkog nasilja**
- **Projekat pomoći i podrške djeci koja izlaze iz sistema javne brige.**

3.2. ZAPOŠLJAVANJE, STRUČNA USAVRŠAVANJA I EDUKACIJE

U 2025.godini radnici Centra su prisustvovali raznim edukacijama koje su se plaćale iz sredstava Centra ili su bile u organizaciji drugih ustanova, NVO, udruženja i sl. U ovoj godini stručni radnici a prvenstveno socijalni radnici educirat će se kontinuirano iz različitih oblasti, a vezano za porodičnu, socijalnu i dječiju zaštitu (najbolji interes djeteta).

Tako je za psihologa omogućena stručna edukacije iz oblasti psihologije i psihodijagnostike. Socijalni radnici su pohađali edukacije iz oblasti hraniteljstva, nasilja u porodici, trgovine ljudima, primjene odgojnih preporuka.

U 2026.godini je planirano donijeti Program edukacije i stručnog usavršavanja radnika JU Centra za socijalni rad Cazin, a u skladu s potrebama koje se iskazuju. Planirane su edukacije iz oblasti nasilja u porodici, vršnjačkog nasilja, maloljetničke delinkvencije, hraniteljstva te postupanju u slučajevima konfliktnih razvoda braka koji uključuju djecu.

U 2026.godini zbog povećanja obima poslova koji su u nadležnosti Centra i zbog što kvalitetnije usluge našim korisnicima planirano je zapošljavanje jednog stručnog radnika.

3.3. SUPERVIZIJA

Socijalni rad spada u kategoriju pomagačkih zanimanja, a samim tim je i jedno od najstresnijih zanimanja. Kako se stručni radnici u svom svakodnevnom radu susreću sa sve složenijim i zahtjevnijim situacijama kod istih se osjeća periodično zamor i prezasićenost. Kako bi spriječili sagorijevanje na poslu te kako je uočena potreba stručnih radnika za kontinuiranom supervizijom i iduće godine planiramo organizovati cikluse supervizije. U periodu između supervizija organizovaće se intervizije za kompleksne i specifične slučajeve i po potrebi svakog radnika.

I dalje će se održavati stručni timovi i kolegiji na sedmičnom nivou.

U 2025.godini u suradnji s nadležnim ministarstvom I nevladinim sektorom omogućena je supervizija za četiri uposlenika Centra.

Za 2026.godinu planirano je pokrenuti inicijativu prema Vladi USK-a, nadležnom ministarstvu da se donese Pravilnik o sprovođenju supervizije u ustanovama socijalne zaštite na području USK-a.

U 2026.godini CSR će iz vlastitih sredstava obezbjediti superviziju onim stručnim radnicima koji iskažu potrebu za istom.

3.4. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

3.4.1. Policijska stanica Cazin

Iako je suradnja s policijom izuzetno dobra ipak se ukazala potreba redovnije neposredne komunikacije sa službenicima policije s kojima se svakodnevno surađuje. Zbog ranije ukazane potrebe formiran je Međusektorski tim za suradnju u području sprečavanja nasilja u porodici.

Također, formirana je i neformalna grupa na lokalnom nivou koja se sastoji od predstavnika Centra, PS Cazin i Centra za mentalno zdravlje u području zaštite lica sa duševnim smetnjama i kompleksnog otpusta te se u skorije vrijeme planira održavanje sastanaka sa odgovornim licem u PS Cazin s ciljem otklanjanja aktualnih teškoća i dogovora.

3.4.2. Centar za mentalno zdravlje (CMZ)

Suradnja Centra za socijalni rad s CMZ je gotovo svakodnevna i trudimo se stalno da bude još bolja jer imamo zajednickih korisnika. Iz godine u godinu očekujemo da ovo pitanje bude sistemski rješeno, a što bi trebalo uraditi naše nadležno ministarstvo. I u 2026.godini je planirano intenzivirati suradnju i održavati radne sastanke na mjesečnom nivou.

3.4.3. Ustanove socijalne zaštite

U 2026.godini planira se u toku godine posjeta maloljetnim i punoljetnim štíćenicima koji se nalaze smješteni u ustanove socijalne zaštite te održavanje sastanaka sa rukovodiocima ustanova radi rješavanja aktualnih problema i produbljenje suradnje i komunikacije.

3.4.4. Centar za razvoj inkluzivnih praksi (CRIP)

U suradnji s CRIP-om u planu je i izrada baze podataka djece i mladih sa poteškoćama u razvoju. JU Centar za socijalni rad Cazin biti će inicijator kreiranja baze koja će omogućiti bržu i efikasniju dostupnost informacijama kao i poboljšanja usluga koje su potrebne djeci sa poteškoćama u razvoju. Za ostvarivanje cilja potrebna je aktivna komunikacija i suradnja sa CRIP Cazin i Bihać, domovima zdravlja sa područja Unsko-sanskog kantona kao i svih Centara za socijalni rad sa područja USK.

3.4.5. Osnovne i srednje škole

Centar za socijalni rad Cazine ostvaruje kontinuiranu i svakodnevnu saradnju sa osnovnim i srednjim školama na području grada Cazina. Saradnja se odvija kroz redovnu komunikaciju, razmjenu informacija, zajedničko postupanje u rizičnim situacijama, kao i kroz uključivanje Centra u slučajevima kada je potrebna stručna i institucionalna podrška djetetu i porodici.

Centar je od strane osnovnih i srednjih škola najčešće kontaktiran u sljedećim situacijama:

- slučajevi vršnjačkog nasilja,
- slučajevi nasilja u porodici nad djecom koja pohađaju školu,
- problemi u porodičnom funkcionisanju,
- nedovoljna materijalna sredstva porodice,
- odgojna zapuštenost djece,
- zanemarivanje školskih obaveza i nepohađanje nastave.

U navedenim situacijama Centar postupa u skladu sa važećim protokolima, i to:

- Protokolom o postupanju u slučaju nasilja koje uključuje djecu,
- Protokolom o postupanju u slučaju napuštanja i nepohađanja nastave u USK,
- mjerama sekundarne prevencije u cilju zaštite prava i dobrobiti djece.

Na području grada Cazina djeluje ukupno **11 osnovnih i 4 srednje škole**, što predstavlja veliki broj odgojno-obrazovnih ustanova u odnosu na kadrovske i organizacione kapacitete Centra. U posljednje vrijeme evidentan je porast slučajeva vršnjačkog nasilja, kao i novih oblika nasilja, posebno **sajber nasilja**, što dodatno opterećuje kapacitete Centra.

Zbog učestalog uključivanja Centra i u situacijama koje se mogu riješiti na nivou škole, dolazi do značajnog trošenja stručnih i vremenskih resursa, čime se otežava fokusiranje na složenije i hitnije slučajeve.

Iz navedenih razloga, u **2026. godini** planirano je da Centar inicira obraćanje nadležnom **resornom ministarstvu**, s ciljem:

- jasnijeg definisanja nadležnosti i odgovornosti škola u postupanju po protokolima,
- jačanja kapaciteta škola za samostalno postupanje u manje rizičnim situacijama,
- uključivanja Centra prvenstveno u složenim, hitnim i iznenadnim slučajevima,
- većeg usmjerenja zajedničkih aktivnosti na **preventivni rad** sa djecom, roditeljima i školskim osobljem.

Poseban naglasak u narednom periodu bit će stavljen na:

- preventivne programe u školama,
- edukaciju djece i roditelja,
- osnaživanje školskih stručnih službi,
- smanjenje broja intervencija koje se mogu riješiti unutar same škole.

3.4.6. Nevladine organizacije i udruženja

I naredne godine planiran je nastavak suradnje sa nevladinim organizacijama (IOM, UNICEF, SAVE THE CHILDREN) kao i domaćim udruženjima („Žene s Une”, Ruka ruci” i sl.). Isto tako u suradnji s Udruženjem u borbi protiv ovisnosti „Ruka ruci“ planirane su aktivnosti u školama na temu prevencije ovisnosti.

3.5. PROMOCIJA HRANITELJSTVA

U FBiH je pravni okvir za razvoj hraniteljstva uspostavljen Zakonom o hraniteljstvu koji je na snazi od marta 2018. godine. Ovim zakonom, koji se za razliku od drugih zakona iz oblasti socijalne zaštite ne razlikuje od kantona do kantona, uređeno je pravo na smještaj djece bez roditeljskog staranja u drugu porodicu i razvoj hraniteljstva i u onim kantonima FBiH u kojima to dosad nije bio slučaj. Time je omogućen jednak kvalitet i pristup uslugama hraniteljstva na području cijele FBiH, jednake procedure identifikacije i ujednačena metoda odabira i edukacije hranitelja, kao i jedinstven sistem praćenja rada hranitelja.

U Bosni i Hercegovini veliki broj djece odrasta bez adekvatnog roditeljskog staranja, koja usljed nemogućnosti života u vlastitoj biološkoj porodici budu smještena u ustanove socijalne zaštite. Jedan od najboljih načina da se ovoj posebno osjetljivoj i ranjivoj populaciji pruži zaštita, ljubav i podrška jeste hraniteljstvo.

Hraniteljstvo predstavlja oblik zaštite izvan vlastite porodice kojim se djetetu ili odrasloj osobi osigurava odgovarajući porodični smještaj i zaštita. Hraniteljstvom se, kao oblikom zaštite, djetetu ili odrasloj osobi obezbjeđuje sigurna i podsticajna sredina za razvoj, pruža adekvatna njega i briga o zdravlju, obrazovanju, te podrška za uspostavljanje i održavanje veza s biološkom porodicom, rodbinom, prijateljima i lokalnom zajednicom, kao i podrška za očuvanje ličnog, porodičnog i nacionalnog identiteta. Da bi hranitelj, preuzeo brigu o djetetu bez roditeljskog staranja, odnosno odrasloj osobi, potrebno je da ispunjava određene uslove propisane Zakonom o hraniteljstvu FBiH, te da prođe stručnu procjenu i edukaciju.

U 2026.godini planira se aktivno raditi na medijskog promociji i promociji kroz distribuciju promotivnog materijala kao i održavanje okruglih stolova u mjesnim zajednicama s ciljem približavanja pojma hraniteljstva građanima i razbijanja tabua kada je u pitanju ova tema.

3.6. UNAPREĐENJE INFORMATIČKO TEHNIČKE OPREMLJENOSTI

Iako Centar u ovom trenutku raspolaže adekvatnom informatičkom i kancelarijskom opremom istu je potrebno nastaviti kontinuirano održavati.

U 2026.godini planirano je uvođenja programa DOCUNOVA koji je namjenjen za praćenje procesa rješavanja, pohranjivanja i arhiviranja predmeta u skladu sa važećim zakonskim propisima iz oblasti kancelarijskog poslovanja i arhivske građe. Programski paket **Docunova 3** transformiše radni proces sa papira u jednostavni digitalni proces u kojem je informacija potencijalno dostupna u svakom trenutku i na svakom mjestu.

3.7. OBILJEŽAVANJE ZNAČAJNIH DATUMA

U narednoj godini planirano je prigodno obilježiti sljedeće značajne datume:

- *Svjetski dan socijalnog rada*
- *Međunarodni dan porodice*
- *Međunarodni dan djeteta*
- *Međunarodni dan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti*
- *Međunarodni dan podizanja svijesti o poremećajima iz spektra autizma*

3.8. PROMOCIJA CENTRA KROZ MEDIJE

Današnji način života u dobrom dijelu odvija se 'na ekranima'. Svaka naša radnja tijekom dana bazirana je na korištenju internetskih stranica ili društvenih mreža. Društvene mreže danas su postale lako dostupnima i sveprisutnima među populacijom. Institucije koje koriste društvene mreže na taj način mogu dosegnuti značajan broj korisnika te na njih utjecati. U 21. stoljeću došlo je do 'eksplozije' poruka koje se prenose putem ovih medija.

One su postale važan faktor koji utječe na različite aspekte ponašanja korisnika uključujući svjesnost, usvajanje informacija, mišljenje i stavove.

U 2026. godini intenzivnije planiramo raditi na unapređenju suradnje s medijima i afirmativno informisati građane o aktivnostima koje Centar provodi. Velika većina naših korisnika dolazi nažalost iz tradicionalno isključenih grupa našeg društva i zbog njihove zaštite i prevencije diskriminacije, te vodeći računa o etičkim pravilima i načelima kao i zaštiti podataka naših korisnika, sadržaj koji budemo objavljivali dodatno će se analizirati prije svake objave kako ne bi prekršili navedena pravila i načela. Preko naše web stranice, stranica na društvenim mrežama kao i internet portalima planiramo nastaviti objavljivati zanimljive stručne članke i sadržaje o temama iz djelokruga našeg rada.

U planu je izrada kratkih informativnih brošura i letaka za područja gdje se pokazala najveća potreba informisati korisnike kao npr. razvod braka, hraniteljstvo, osnovni sadržaji roditeljske skrbi i sl.

Plan rada urađen na osnovu dobijenih podataka od strane stručnih radnika Centra.

DIREKTORICA CENTRA:

mr.scr. Amela Toromanović